

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 16. februarja 2023*

„Predhodno odločanje – Socialna politika – Varstvo delavcev v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca – Direktiva 2008/94/ES – Člen 9(1) – Podjetje, ki ima sedež v državi članici in ponuja svoje storitve v drugi državi članici – Delavec, ki ima prebivališče v tej drugi državi članici – Delo, opravljeno v državi članici sedeža njegovega delodajalca, vsak drugi teden pa v državi članici njegovega prebivališča – Določitev države članice, katere jamstvena ustanova je pristojna za plačilo neporavnanih terjatev iz naslova plač“

V zadevi C-710/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) z odločbo z dne 14. septembra 2021, ki je na Sodišče prispela 25. novembra 2021, v postopku

IEF Service GmbH

proti

HB,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi M. L. Arastey Sahún (poročevalka), predsednica senata, N. Wahl in J. Passer, sodnika,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za HB C. Orgler, Rechtsanwalt,
- za avstrijsko vlado A. Posch, J. Schmoll in F. Werni, agenti,
- za češko vlado O. Serdula, M. Smolek in J. Vlácil, agenti,
- za nemško vlado J. Möller in A. Hoesch, agenta,

* Jezik postopka: nemščina.

– za Evropsko komisijo B.-R. Killmann in D. Recchia, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 9(1) Direktive 2008/94/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca (UL 2008, L 283, str. 36).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med IEF Service GmbH in HB v zvezi s tem, da se zadnjenavedenemu iz naslova neporavnanih plačnih terjatev dodeli nadomestilo zaradi plačilne nesposobnosti njegovega delodajalca.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2008/94

- 3 Člen 1(1) Direktive 2008/94 določa:
„Ta direktiva se uporablja za terjatve delavcev, ki izhajajo iz pogodb o zaposlitvi ali delovnih razmerij, do delodajalcev, ki so plačilno nesposobni v smislu člena 2(1).“
- 4 Člen 2(1) te direktive določa:
„Za namene te direktive se šteje, da je delodajalec plačilno nesposoben, če je bila podana zahteva za sprožitev kolektivnih postopkov, ki temeljijo na plačilni nesposobnosti delodajalca, določenimi z zakoni in drugimi predpisi države članice, in vključuje delni ali popolni odvzem delodajalčevih sredstev ter imenovanje likvidacijskega upravitelja ali osebe, ki opravlja podobno nalogo, in ko je organ, ki je pristojen v skladu z navedenimi določbami:
  - a) odločil, da se sproži postopek; ali
  - b) ugotovil, da je podjetje ali obrat delodajalca dokončno zaprto in da razpoložljivo premoženje ne zadošča, da bi bila upravičena sprožitev postopka.“
- 5 Člen 3, prvi odstavek, navedene direktive določa:
„Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo, da jamstvene ustanove, ob upoštevanju člena 4, jamčijo plačilo neporavnanih terjatev delavcev, ki izhajajo iz pogodb o zaposlitvi ali delovnih razmerij, ki vključujejo, kadar to zahteva nacionalna zakonodaja, odpravnino ob prenehanju delovnega razmerja.“

- 6 Člen 9 iste direktive, ki je del njenega poglavja IV, naslovljenega „Določbe, ki se nanašajo na nadnacionalne situacije“, v odstavku 1 določa:

„Kadar je podjetje, ki opravlja dejavnosti na ozemljih vsaj dveh držav članic, plačilno nesposobno v skladu s členom 2(1), je za pokrivanje neporavnanih terjatev delodajalca [delavcev] odgovorna ustanova v državi članici, na ozemlju katere delavci opravljajo delo ali ga običajno opravljajo.“

Uredba (ES) št. 883/2004

- 7 Člen 3 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 465/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 (UL 2012, L 149, str. 4) (v nadaljevanju: Uredba št. 883/2004), naslovljen „Stvarna veljavnost“, v odstavku 1 določa:

„Ta uredba se uporablja za vso zakonodajo v zvezi z naslednjimi področji socialne varnosti:

- a) dajatve za bolezni;
  - b) dajatve za materinstvo in enakovredne dajatve za očetovstvo;
  - c) dajatve za invalidnost;
  - d) dajatve za starost;
  - e) dajatve za preživele osebe;
  - f) dajatve za nesreče pri delu in poklicne bolezni;
  - g) pomoči ob smrti;
  - h) dajatve za brezposelnost;
  - i) dajatve pred upokojitvijo;
  - j) družinske dajatve.“
- 8 Člen 12 te uredbe, naslovljen „Posebna pravila“, v odstavku 1 določa:

„Za osebo, ki opravlja dejavnost zaposlene osebe v državi članici v imenu delodajalca, ki tam običajno opravlja svojo dejavnost in jo ta delodajalec napoti v drugo državo članico, da opravlja delo v imenu tega delodajalca, še naprej velja zakonodaja prve države članice, pod pogojem, da predvideno trajanje takega dela ne presega 24 mesecev in če ta oseba ni poslana, da nadomesti drugo napoteno osebo.“

- 9 Člen 13 navedene uredbe, naslovljen „Opravljanje dejavnosti v dveh ali več državah članicah“, v odstavku 1 določa:

„Za osebo, ki običajno opravlja dejavnost zaposlene osebe v dveh ali več državah članicah, velja:

- a) zakonodaja države članice stalnega prebivališča, če ta oseba opravlja znaten del svoje dejavnosti v tej državi članici; ali
- b) če ta oseba ne opravlja znatnega dela svoje dejavnosti v državi članici stalnega prebivališča:
- i) zakonodaja države članice, v kateri je statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali delodajalca, če je ta oseba zaposlena pri enem podjetju ali delodajalcu; ali
  - ii) zakonodaja države članice, v kateri je statutarni sedež ali poslovna enota podjetij ali delodajalcev, če je ta oseba zaposlena pri dveh ali več podjetjih ali delodajalcih, ki imajo statutarni sedež ali poslovno enoto le v eni državi članici; ali
  - iii) zakonodaja države članice, v kateri je statutarni sedež ali poslovna enota podjetja ali delodajalca, ki ni država članica stalnega prebivališča, če je ta oseba zaposlena pri dveh ali več podjetjih ali delodajalcih, ki imajo statutarni sedež ali poslovno enoto v dveh državah članicah, pri čemer je ena od teh držav članica stalnega prebivališča; ali
  - iv) zakonodaja države članice stalnega prebivališča, če je ta oseba zaposlena pri dveh ali več podjetjih ali delodajalcih, vsaj dva od njih pa imata statutarni sedež ali poslovno enoto v različnih državah članicah, ki niso država članica stalnega prebivališča.“

Uredba (ES) št. 987/2009:

- 10 Člen 5 Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL 2009, L 284, str. 1), naslovljen „Pravna vrednost dokumentov in dokazil, izdanih v drugi državi članici“, v odstavku 1 določa:

„Dokumenti, ki jih izda nosilec države članice in ki potrjujejo položaj neke osebe za namene uporabe [uredbe št. 883/2004] in [zadevne uredbe], ter dokazila, na podlagi katerih so izdani dokumenti, so za nosilce drugih držav članic sprejemljivi, dokler jih država članica, v kateri so bili ti dokumenti ali dokazila izdelani, ne umakne ali razglasi za neveljavne.“

- 11 Člen 19 te uredbe, naslovljen „Obveščanje zadevnih oseb in delodajalcev“, v odstavku 2 določa:

„Pristojni nosilec države članice, katere zakonodaja se uporablja v skladu z določbo iz naslova II [Uredbe št. 883/2004], na zahtevo zadevne osebe ali delodajalca potrdi uporabo te zakonodaje ter po potrebi navede datum, do katerega se uporablja, in pod kakšnimi pogoji.“

Avstrijsko pravo

- 12 Člen 1(1) Insolvenz-Entgeltsicherungsgesetz (zakon o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca, BGBl., 324/1977), nazadnje spremenjen z BGBl. I, 218/2021 (v nadaljevanju: IESG), določa:

„Do nadomestila zaradi plačilne nesposobnosti delodajalca so upravičeni delavci, osebe z odprtimi storitvenimi pogodbami (freie Dienstnehmer) v smislu člena 4(4) Allgemeines Sozialversicherungsgesetz [(splošni zakon o socialnih zavarovanjih, BGBl., 189/1955) (v nadaljevanju: ASVG)], delavci, ki opravljajo delo na domu, in njihovi svojci ter pravni nasledniki v primeru smrti

(upravičenci) za zahtevke, zavarovane v skladu z odstavkom 2, če so ali so bili v delovnem razmerju (oziroma imajo ali so imeli sklenjeno storitveno pogodbo ali pogodbo o naročilu) in v skladu s členom 3(1) ali (2), od (a) do (d), ASVG veljajo (ali so veljali) za zaposlene v državi ter je bil nad premoženjem delodajalca (naročnika) v državi začet postopek v skladu z Insolvenzordnung (zakon o insolventnosti).“

13 Člen 12(1) navedenega zakona določa:

„Izdatki iz sklada za nadomestilo zaradi plačilne nesposobnosti delodajalca se poravnajo iz:

[...]

(4) dodatka delodajalca k deležu prispevka za zavarovanje za primer brezposelnosti, ki ga nosi delodajalec [...].“

14 Člen 3 ASVG določa:

„1. Za zaposlene v državi se štejejo zaposlene osebe, katerih kraj zaposlitve [...] je v državi, in samozaposlene osebe, če je sedež njihovega podjetja v državi.

2. Za zaposlene v državi se štejejo tudi:

a) delavci, ki so del potujočega osebja ladijskega prevoznika v mednarodnem rečnem ali pomorskem prometu [...];

d) delavci, katerih delodajalec ima sedež v Avstriji in ki so napoteni v tujino, če njihova zaposlitev v tujini ne traja dlje kot pet let; [...].“

15 Člen 4 tega zakona v odstavku 1 določa:

„Zdravstveno, nezgodno in pokojninsko zavarovani (polno zavarovani) so na podlagi tega zveznega zakona, če zadevna zaposlitev ni niti izključena iz polnega zavarovanja v skladu s členoma 5 in 6 niti ni v skladu s členom 7 utemeljeno le delno zavarovanje:

(1) delavci, zaposleni pri enem ali več delodajalcih; [...].“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

16 HB je bil od 1. julija 2017 zaposlen kot direktor strateškega komercialnega razvoja pri družbi S GmbH s sedežem v Gradcu (Avstrija). Ta družba je svoje storitve ponujala tudi v Nemčiji in tam sodelovala s samostojnim prodajnim inženirjem, vendar pa tam ni zaposlovala drugih sodelavcev.

17 V pogodbi o zaposlitvi HB je bilo določeno, da sta težišče njegove dejavnosti in običajni kraj opravljanja dela v Avstriji. HB je vodil dva oddelka in bil odgovorna oseba za zaposlene v pisarni v Gradcu. HB je dejansko delal izmenično, pri čemer je en teden delal v pisarni v Gradcu, en teden pa od doma v Nemčiji, kjer ima stalno prebivališče.

- 18 HB ima potrdilo, ki ga je nemški zavod za zavarovanja izdal v skladu s členom 19(2) Uredbe št. 987/2009 in v katerem ga obvešča, da se zanj na področju socialne varnosti uporablja nemška zakonodaja.
- 19 Zoper družbo S je bil 4. junija 2019 uveden insolvenčni postopek.
- 20 IEF Service je odškodninski sklad v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca, in sicer gre za avstrijsko jamstveno ustanovo v smislu Direktive 2008/94.
- 21 HB je vložil zahtevek za nadomestilo zaradi plačilne nesposobnosti delodajalca iz naslova svojih plačnih terjatev, ki so ostale neporavnane do uvedbe insolvenčnega postopka. Ta zahtevek je bil vložen tako pri IEF Service kot pri nemški jamstveni ustanovi. Kot je razvidno iz predložitvene odločbe, izid postopka v Nemčiji še ni znan.
- 22 Landesgericht für Zivilrechtssachen Graz (deželno sodišče za civilne zadeve v Gradcu, Avstrija) je s sodbo z dne 14. oktobra 2019 zahtevku HB ugodilo.
- 23 IEF Service je zoper to sodbo vložil pritožbo pri Oberlandesgericht Graz (višje deželno sodišče v Gradcu, Avstrija), ki je navedeno sodbo potrdilo s sodbo z dne 18. junija 2020.
- 24 V teh okoliščinah je IEF Service zoper to sodbo vložil revizijo pri Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija), ki je predložitveno sodišče.
- 25 To sodišče meni, da – kot je razvidno iz sodbe z dne 6. septembra 2018, Alpenrind in drugi (C-527/16, EU:C:2018:669) – veljavno potrdilo A1, ki ga izda pristojna ustanova države članice v skladu s členom 19(2) Uredbe št. 987/2009, ne zavezuje le ustanov države članice, v kateri se dejavnost opravlja, ampak tudi sodišča te države članice.
- 26 Zato naj bi HB, čeprav je svojo pogodbo o zaposlitvi sklenil v Avstriji in svojo dejavnost zaposlene osebe s polovičnim delovnim časom opravljal na sedežu družbe S v Avstriji, izpolnjeval pogoje za obveznost zavarovanja v svoji državi stalnega prebivališča, in sicer v Nemčiji, zato se v obravnavanem primeru uporablja nemška zakonodaja. Poleg tega naj bi imel v skladu s to zakonodajo verjetno vsaj fiktivni kraj opravljanja dela v Nemčiji.
- 27 Avstrijski zakonodajalec je določbe Direktive 2008/94 prenesel v člen 1(1) IESG, pri čemer je določil, da gre za opravljanje zaposlitve v državi, če obstaja „delovno razmerje“ v smislu člena 3(1) ali (2), od (a) do (d), ASVG. V zvezi s tem naj bi obveznost zavarovanja obstajala na avstrijskem ozemlju.
- 28 V skladu s sodno prakso Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) člen 1(1) IESG ne daje pravice do nadomestila zaradi plačilne nesposobnosti delodajalca, če delavec zaradi svoje dejavnosti nima obveznosti zavarovanja v Avstriji.
- 29 Ker je imel HB enakovredno porazdeljen delovni čas med Avstrijo in Nemčijo, pri čemer je zanj veljal nemški sistem socialne varnosti, naj bi se postavljalo vprašanje, ali je treba uporabiti člen 9 Direktive 2008/94, ki se nanaša na nadnacionalne situacije. Predložitveno sodišče meni, da je odgovor na to vprašanje odvisen od tega, ali so opravljanje storitev, ki jih družba S ponuja v Nemčiji, ugotovljeno sodelovanje z neodvisnim prodajnim inženirjem v tej državi članici in redno delo, ki ga HB opravlja iz stalnega prebivališča v Nemčiji, zadostne navezne okoliščine za

ugotovitev „stalne gospodarske prisotnosti“ delodajalca v Nemčiji v smislu sodb z dne 16. oktobra 2008, Holmqvist (C-310/07, EU:C:2008:573), in z dne 10. marca 2011, Defossez (C-477/09, EU:C:2011:134).

- 30 Če je to podano, je treba glede na enakomerno porazdelitev delovnega časa pri enaki vsebini dejavnosti ter z uporabo meril glede stalnega prebivališča in obveznosti zavarovanja HB ugotoviti, v kateri državi je ta delo „običajno“ opravljal v smislu člena 9(1) Direktive 2008/94, da bi se lahko potem ugotovila pristojnost nacionalne jamstvene ustanove.
- 31 Predložitveno sodišče dodaja, da se tudi ob predpostavki, da ne obstaja nujno povezava med obveznostjo plačevanja prispevkov in jamstvom za terjatve (glej v tem smislu sodbo z dne 25. februarja 2016, Stroumpoulis in drugi, C-292/14, EU:C:2016:116, točka 68), zdi, da je izognitev temu, da imajo dvojno breme delodajalci, katerih delavci delajo v dveh državah članicah in imajo zaradi tega jamstvo za pridobitev nadomestila v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca, ki se financira iz prispevkov, skladna s ciljem temeljnih svoboščin.
- 32 V teh okoliščinah je Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 9(1) Direktive 2008/94 razlagati tako, da podjetje v smislu [te določbe] opravlja dejavnost na ozemlju vsaj dveh držav članic že v primeru, če v drugi državi članici ponuja svoje storitve, za ta namen tam zaposluje samostojnega prodajnega inženirja in delavec, zaposlen na sedežu podjetja, redno vsak drugi teden dela od doma v drugi državi članici?

Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen:

2. Ali je treba člen 9(1) Direktive 2008/94 razlagati tako, da delavec takega podjetja, ki ima v drugi državi članici stalno prebivališče in za katerega tam obstaja obveznost vključitve v socialno zavarovanje, pri čemer pa svoje delo izmenično opravlja en teden v državi članici, v kateri ima sedež njegov delodajalec, in en teden v državi članici, v kateri ima stalno prebivališče in v kateri zanj obstaja obveznost vključitve v socialno zavarovanje, to delo v smislu tega člena ‚običajno‘ opravlja v obeh državah članicah?

Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen:

3. Ali je treba člen 9(1) Direktive 2008/94 razlagati tako, da je za pokrivanje neporavnanih terjatev delavca, ki svoje delo običajno opravlja ali ga je opravljal v dveh državah članicah:
- (a) pristojna jamstvena ustanova države članice, katere zakonodaja se zanj uporablja v okviru koordinacije sistemov socialne varnosti (socialno zavarovanje), če sta jamstveni ustanovi v skladu s členom 3 Direktive 2008/94 v obeh državah zasnovani tako, da je treba prispevke delodajalca za financiranje jamstvene ustanove plačati kot del obveznih prispevkov za socialno zavarovanje,
  - (b) ali jamstvena ustanova druge države članice, v kateri ima sedež plačilno nesposobno podjetje, ali
  - (c) jamstveni ustanovi obeh držav članic, tako da lahko delavec ob vložitvi zahtevka izbira, pri kateri ga bo uveljavljal?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 33 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 9(1) Direktive 2008/94 razlagati tako, da je treba za določitev države članice, katere jamstvena ustanova je pristojna za plačilo neporavnanih terjatev delavcev, šteti, da delodajalec, ki je plačilno nesposoben, opravlja dejavnosti na ozemlju vsaj dveh držav članic v smislu te določbe, kadar pogodba o zaposlitvi zadevnega delavca določa, da sta težišče njegove dejavnosti in običajni kraj opravljanja dela v državi članici sedeža delodajalca, vendar pa ta delavec enako količino svojega delovnega časa opravlja svoje naloge na daljavo iz druge države članice, v kateri je njegovo stalno prebivališče.
- 34 Za odgovor na to vprašanje je treba najprej opozoriti, da v skladu s členom 3, prvi odstavek, Direktive 2008/94 države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo, da jamstvene ustanove, ob upoštevanju člena 4 te direktive, jamčijo za plačilo neporavnanih terjatev delavcev, ki izhajajo iz pogodb o zaposlitvi ali delovnega razmerja in ki vključujejo, kadar to zahteva nacionalna zakonodaja, odpravnino ob prenehanju delovnega razmerja.
- 35 Člen 9(1) Direktive 2008/94, ki se nanaša na „nacionalne situacije“, določa, da je, kadar je podjetje, ki opravlja dejavnosti na ozemljih vsaj dveh držav članic, plačilno nesposobno v skladu s členom 2(1) te direktive za pokrivanje neporavnanih terjatev delodajalca, odgovorna ustanova v državi članici, na ozemlju katere delavci opravljajo ali običajno opravljajo delo.
- 36 Za presojo, ali se v primeru, kot je ta iz točke 33 te sodbe, uporabi navedeni člen 9(1) Direktive 2008/94, je treba preučiti, ali delodajalec „opravlja dejavnosti na ozemljih vsaj dveh držav članic“ v smislu te določbe.
- 37 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je bilo Sodišče v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 16. oktobra 2008, Holmqvist (C-310/07, EU:C:2008:573), pozvano k razlagi člena 8a(1) Direktive Sveta z dne 20. oktobra 1980 o približevanju zakonodaje držav članic o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti njihovega delodajalca (80/987/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 217), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2002/74/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2002 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 261), katerega vsebina je enaka vsebini člena 9(1) Direktive 2008/94.
- 38 Sodišče je razsodilo, da čeprav člen 8a(1) Direktive 80/987, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2002/74, ne določa restriktivnih naveznih okoliščin, ampak se nanaša na vez, ki je šibkejša od prisotnosti podjetja prek podružnice ali stalne poslovne enote, pa ni mogoče slediti razlogovanju, v skladu s katerim bi zato, da bi se za podjetje štelo, da opravlja dejavnosti na ozemlju te druge države članice, zadostovalo, da delavec za svojega delodajalca opravlja kakršno koli delo v drugi državi članici ter da to delo delodajalec potrebuje in je opravljeno v skladu z njegovimi navodili (sodba z dne 16. oktobra 2008, Holmqvist, C-310/07, EU:C:2008:573, točka 29).
- 39 Pojem „opravljanje dejavnosti“ iz navedene določbe je namreč treba razumeti tako, da se nanaša na elemente, ki zajemajo neko stopnjo stalnosti na ozemlju države članice. Ta stalnost se odraža s trajno zaposlitvijo delavca ali delavcev na navedenem ozemlju (sodba z dne 16. oktobra 2008, Holmqvist, C-310/07, EU:C:2008:573, točka 30).

- 40 Vendar glede na različne oblike, v katerih se lahko izvaja čezmejno delo, ter ob upoštevanju sprememb delovnih pogojev in napredka na področju telekomunikacij, ni mogoče trditi, da mora podjetje nujno imeti fizično infrastrukturo, da bi se zagotovila stalna gospodarska prisotnost v drugi državi članici od tiste, v kateri ima svoj sedež. Različne vidike delovnih razmerij, med drugim posredovanje navodil delavcu in pošiljanje poročil zadnjenavedenega delodajalca ter plačevanje plačil, je namreč zdaj mogoče izvesti na daljavo (sodba z dne 16. oktobra 2008, Holmqvist, C-310/07, EU:C:2008:573, točka 32).
- 41 Vendar mora imeti podjetje s sedežem v državi članici, da bi se zanj štelo, da opravlja dejavnosti na ozemlju druge države članice, stalno gospodarsko prisotnost v zadnjenavedeni državi, za katero je značilen obstoj človeških virov, ki mu omogočajo opravljanje dejavnosti v tej državi članici (sodba z dne 16. oktobra 2008, Holmqvist, C-310/07, EU:C:2008:573, točka 34).
- 42 Kot je razvidno iz elementov spisa, s katerim razpolaga Sodišče, je bilo v obravnavanem primeru, čeprav je HB dejansko polovico svojega dela, kar zadeva časovno razsežnost, opravljal iz svojega stalnega prebivališča v Nemčiji, težišče tega dela, ki je obsegalo vodenje dveh oddelkov in prevzem odgovornosti za zaposlene v pisarni delodajalca v Avstriji, v skladu s pogodbo o zaposlitvi in prakso v zadnjenavedeni državi članici.
- 43 Poleg tega okoliščina, da delodajalec HB v Nemčiji ni imel drugih zaposlenih, razen neodvisnega prodajnega inženirja, s katerim je ta delodajalec sodeloval v tej državi članici, potrjuje, da dejavnosti HB niso mogle biti povezane z nobeno trajno prisotnostjo tega delodajalca v navedeni državi članici.
- 44 Ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točkah od 38 do 41 te sodbe, je treba ugotoviti, da v teh okoliščinah delodajalec, kot je delodajalec HB, ne opravlja dejavnosti na ozemlju vsaj dveh držav članic v smislu člena 9(1) Direktive 2008/94.
- 45 Te ugotovitve ne omajajo dejstvo, da ima HB potrdilo, izdano v skladu s členom 19(2) Uredbe št. 987/2009, na podlagi katerega zanj velja nemška zakonodaja. Čeprav je res, kot je Evropska komisija poudarila v pisnih stališčih, da ima to potrdilo, kot izhaja iz člena 5(1) Uredbe št. 987/2009, zavezujoč učinek glede obveznosti, ki jih nalagajo nacionalne zakonodaje na področju socialne varnosti, na katero se nanaša koordinacija, uvedena z Uredbo št. 883/2004, pa tako potrdilo nikakor ne vpliva na določitev države članice, v kateri mora HB uveljavljati neporavnane terjatve iz naslova plač v skladu z Direktivo 2008/94.
- 46 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 9(1) Direktive 2008/94 razlagati tako, da je za določitev države članice, katere jamstvena ustanova je pristojna za plačilo neporavnanih terjatev delavcev, treba šteti, da delodajalec, ki je plačilno nesposoben, ne opravlja dejavnosti na ozemlju vsaj dveh držav članic v smislu te določbe, kadar pogodba o zaposlitvi zadevnega delavca določa, da je težišče njegove dejavnosti in njegov običajni kraj opravljanja dela v državi članici sedeža delodajalca, vendar pa ta delavec enako količino svojega delovnega časa opravlja svoje naloge na daljavo iz druge države članice, v kateri je njegovo stalno prebivališče.

Prvo in drugo vprašanje

- 47 Glede na odgovor na prvo vprašanje na drugo in tretje vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 48 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

Člen 9(1) Direktive 2008/94/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca

je treba razlagati tako, da

je za določitev države članice, katere jamstvena ustanova je pristojna za plačilo neporavnanih terjatev delavcev, treba šteti, da delodajalec, ki je plačilno nesposoben, ne opravlja dejavnosti na ozemlju vsaj dveh držav članic v smislu te določbe, kadar pogodba o zaposlitvi zadevnega delavca določa, da je težišče njegove dejavnosti in njegov običajni kraj opravljanja dela v državi članici sedeža delodajalca, vendar pa ta delavec enako količino svojega delovnega časa opravlja svoje naloge na daljavo iz druge države članice, v kateri je njegovo stalno prebivališče.

Podpisi